

IGAZSÁGÜGYI SZAKÉRTŐI ÉS KUTATÓ INTÉZETEK

VESZPRÉMI INTÉZET

8200 Veszprém, Dózsa György u. 30.

☒ 8201 Veszprém, Pf.: 186

☎: (88)579-400; fax: (88)579-401; e-mail: petkovitst@iszki.hu

Tájékoztató és mintavételi ajánlás a vér-, vizeletalkohol vizsgálatokat kérő hatóság részére

Bevezetés

Az alkoholfogyasztás tényének, valamint az alkoholos befolyásoltság állapotának bizonyítása, vagy annak kizárása igazságügyi orvosszakértői feladat. A véleményezés a kérdéses személy vér, és vizelet mintájában lévő etilalkohol koncentrációján alapul, amelyet gázkromatográfiás módszerrel igazságügyi vegyészszakértő határoz meg. Korrekt orvosszakértői vélemény megfelelő precizitású és megbízhatóságú analitikai eredmények esetén adható.

Az ISZKI Veszprémi Intézet mintát nem vesz, a mintavétellel kapcsolatos eljárásra és a mintavételt végző személyek számára az alábbi ajánlást teszi.

A mintavételt minden körülmények között „Az Országos Igazságügyi Orvostani Intézet 13. számú, az alkoholos állapot és alkoholos befolyásoltság orvosszakértői vizsgálatáról és véleményezéséről” szóló módszertani levelében foglaltaknak megfelelően kell alkalmazni.

Élőszemélyből történő vér-, vizeletminta vételére és orvosi lelet felvételére orvos illetékes, a minta további kezelése, a vizsgálatot végző intézménybe való továbbítása az ügyben eljáró hatóság feladata.

Közlekedési baleset vagy életellenes cselekmény, illetve ennek gyanúja esetén a sérültektől az ellátó gyógyintézet a beszállítás után, a kezelés megkezdése előtt köteles azonnal vérmintát venni, véralkohol vizsgálat céljából /40/1968. (Eü. K. 14.) EüM utasítás/. A vérvétel tûrését a Be. 73. § (1) és (2) bekezdései szabályozzák.

A vér- és vizeletminta vételhez minden esetben a rendőrségen e célra rendszeresített, előre kiadott és azonosító számmal ellátott mintavételi edényeket (forgalmazó: DISPOMEDICOR Kft.) kell használni, ún. „vérdobozokat”. A dobozban lévő kémcső 0,2 ml konzerválószerrel (100 g/l

koncentrációjú kálium-oxalát) tartalmaz az alkoholos erjedés és bomlás megakadályozása érdekében. A mintavétel előtt minden esetben ellenőrizni kell a mintavételi egységdoboz lejáratát. Lejáratát túli egységdoboz mintavételhez nem használható.

A mintavételezés tényét és körülményeit fel kell jegyezni.

Mintavétel élő személytől

Élő személytől mintát lehetőleg az orvosi ellátás előtt (gyógyszer, infúzió, transfúzió adása előtt) kell venni. A mintavételhez a vérvételi egységdobozt kell használni. A **vérmintavételt** az egységcsomagban levő egyszer használatos tűvel, a vérvétel helyének **alkoholmentes fertőtlenítőszerrel** megtisztítása után lehet elvégezni.

A mintavételt egyenként (egy időben egy személy) az ellenőrzést végző személy(ek) jelenlétében kell elvégezni. **A kémcsövet legalább $\frac{3}{4}$ részéig kell mintával megtölteni, azonnal bedugaszolni és alaposan összerázni a véralvadást gátló és konzerválószer tökéletes elkeverése érdekében.**

A vizeletet kontrollált körülmények között kell levenni, hivatalos és/vagy egészségügyi személyzet jelenlétében. A mintavételnél ügyelni kell minden olyan körülményre, amely lehetőséget biztosít a minta meghamisítására. (Ne legyen ott vízcsap, felületaktív anyag, a WC öblítővizét lehetőleg el kell színezni.)

A mintaadónál nem lehet csomag, kabát, vagy olyan tárgy, mely lehetőséget nyújt egy előzetesen levett minta valós mintaként történő átadására. A mintavételezés után a vér-, vizeletminta színét azonnal ellenőrizni kell, a mintahamisítás lehetőségének csökkentése érdekében. (Ez a mintavevő feladata).

A mintavételt követően a dobozban elhelyezett két, **megegyező azonosítószámú öntapadós címke közül az egyiket a mintavételi csőre, másikat az egységdobozban levő jegyzőkönyvre kell ragasztani.** Célszerű a mintavételi cső dugóját ragtapasszal a csőhöz rögzíteni.

Ügyelni kell a jegyzőkönyv pontos, egyértelmű és szakszerű kitöltésére. A személyes azonosító adatokon kívül rendkívül fontos a cselekmény és a vérvétel időpontjának pontos kitöltése, mivel ez teszi lehetővé, hogy a vérvétel időpontjában fennálló alkohol koncentrációból az

Készítette: Dr. Horváth Gézáne laboratóriumvezető	Jóváhagyta: Dr. Petkovits Tamás intézet igazgató	Dátum:2009.02.04. Oldal:2/3.
--	---	---------------------------------

orvosszakértő vissza tudjon számolni a cselekmény időpontjában fennálló alkohol koncentrációra. A mintát vevő, illetve a mintával foglalkozó szakszemélyzetet megfelelő egyéni (például szájmaszk, orvosi gumikesztyű, stb.) védőeszközzel, és veszélyes hulladékgyűjtő edénnyel kell ellátni.

Mintavétel holttestből

Holttestből a mintát a combvénából kell venni, száraz steril tűvel, illetve fecskendővel. Boncolásnál a vérmintán kívül vizeletmintát vagy agyvízmintát is félre kell tenni. A szív üregeiből vagy hasüregi, mellkasi vérgyüleméből mintát venni véralkohol-meghatározásra nem szabad. A holttest súlyát hozzávetőlegesen állapítsuk meg, ez az esetleges visszaszámolásnál, a véralkohol vizsgálat értékelésénél útbaigazítást adhat.

A minta további kezelése

A kitöltött vérvételi jegyzőkönyvet a mintával együtt az egységdobozban kell elhelyezni. A műanyag vér,- vizeletvételi egységdobozon fel kell tüntetni a mintát adó és a mintavételt végző személy nevét és aláírását, a mintavétel dátumát és az orvosi pecsétet, valamint az ügyben eljáró hatóság adatait.

A mintát a mintavételi jegyzőkönyvvel, valamint kirendelő határozattal együtt el kell küldeni a minta további vizsgálatára kijelölt laboratóriumba a megerősítő, ill. a bizonyító vizsgálatok elvégzésére.

Fontos követelmény, hogy a vér-, vizeletmintát 5 ± 3 °C –on tárolják, de tilos lefagyasztani! **A minta hűtve tárolásáról a szállítás alatt is gondoskodni kell, ajánlatos e célra hűtőtáskát rendszeresíteni.**

Készítette: Dr. Horváth Gézáné laboratóriumvezető	Jóváhagyta: Dr. Petkovits Tamás intézet igazgató	Dátum:2009.02.04. Oldal:3/3.
--	---	---------------------------------